

El ne-a dat profeti

Îndrumar de studiu

LECTIA A
OPTA

DESFĂȘURAREA
ESCATOLOGIEI

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

CUPRINS

Schemă	2
Notițe	Error! Bookmark not defined.
Întrebări recapitulative	18
Întrebări aplicative	24

Cum se folosește această lecție și acest îndrumar de studiu

- **Înainte de urmărirea lecției filmate**
 - **Pregătire** — Terminați toate lecturile recomandate.
 - **Programați-vă pauze** — Analizați schema și codurile de timp pentru a stabili unde să începeți și unde să terminați o anumită porțiune a lecției. Lecțiile IIIM au foarte multe informații, așa că s-ar putea să doriți să vă programați niște pauze. Acestea ar trebui programate la titlurile importante din schemă.
- **Când urmăriți lecția filmată**
 - **Notițe** — Folosiți secțiunea Notițe pentru a urmări lecția și a lua notițe suplimentare. Mare parte a ideilor principale sunt deja rezumate în notițe, dar asigurați-vă că adăugați la ele propriile notițe. Ar trebui să adăugați și informații detaliate care să vă ajute să vă amintiți, să descrieți și să susțineți ideile principale.
 - **Opriti/rulați din nou porțiuni din lecție** — S-ar putea să vă fie de folos să opriti sau să rulați din nou filmul în anumite puncte pentru a lua notițe suplimentare, a recapitula concepte dificile sau a discuta puncte de interes.
- **După urmărirea lecției filmate**
 - **Întrebări recapitulative** — Răspundeți la întrebările recapitulative în spațiul corespunzător. La întrebările recapitulative ar trebui să se răspundă individual, nu în grup.

Întrebări aplicative — Întrebările aplicative sunt indicate pentru teme scrise sau ca subiecte pentru discuții în grup. Pentru teme scrise, se recomandă ca răspunsurile să nu depășească o pagină

Schema lecției

- I. Introducere (0:32)
- II. Escatologia mozaică (2:01)
 - A. Ciclurile legământului (2:42)
 - B. Apogeul legământului (3:30)
- III. Escatologia profetică timpurie (7:38)
 - A. Asemănări cu Moise (8:19)
 - B. Completări la Moise (10:20)
 - 1. Monarhia (10:50)
 - 2. Templul (12:38)
 - 3. Neamurile (14:16)
- IV. Escatologia profetică târzie (18:53)
 - A. Așteptările lui Ieremia (19:37)
 - B. Înțelegerea lui Daniel (21:15)
 - C. Perspective finale (25:07)
 - 1. Nădejdlile inițiale (25:42)
 - 2. Nădejdlir finale (26:45)
- V. Escatologia Noului Testament (28:46)
 - A. Terminologia (29:36)
 - 1. Evanghelie (29:54)
 - 2. Împărăție (32:25)
 - 3. Zilele din urmă (33:32)
 - B. Structura (34:34)
 - 1. Ioan Botezătorul (34:55)
 - 2. Isus (35:45)
 - C. Teme (37:30)
 - 1. Exilul (37:50)
 - 2. Restaurarea (39:24)
- VI. Rezumat (42:24)

Notițe

I. Introducere

II. Escatologia mozaică

Moise a spus Israelului:

- că veneau vremuri grele: exilul din țara făgăduinței
- nădejdea escatologică: într-o zi situația va fi mult mai bună

A. Ciclurile legământului

Cicluri de judecată și binecuvântare vor caracteriza relația dintre Dumnezeu și poporul Său.

B. Apogeul legământului

Moise a văzut un capăt sau escaton clar în viitor.

Judecățile se vor intensifica pe măsură ce Israelul se va îndepărta tot mai mult de Dumnezeu.

Dumnezeu Se va îndura de poporul Său și îl va readuce în țară ca să se bucure de o stare permanentă de inimaginabile binecuvântări ale legământului.

În interpretare strictă, expresia „zilele din urmă“ înseamnă „apogeul istoriei.“

În „zilele din urmă,“ sau „escaton,“ Israelul va fi readus în țara făgăduinței și va primi binecuvântări extraordinare.

III. Escatologia profetică timpurie

Profeții până la Daniel aveau o perspectivă escatologică fundamentală care semăna foarte mult cu perspectiva lui Moise.

A. Asemănări cu Moise

Dumnezeu va înnoi în mod supranatural rămășița poporului Său din exil și îi va oferi iertarea.

Profeții timpurii se așteptau la o schimbare de atitudine în cei duși în exil.

Profeții timpurii spuneau că escatologia lui Moise e adevărată.

B. Completări la Moise

Un eveniment major al legământului a avut loc între Moise și profeții timpurii:
Legământul Regal încheiat cu David.

1. Monarhia

Judecata lui Dumnezeu va include o abandonare a tronului lui David.

Restabilirea Israelului după exil va include restabilirea tronului lui David cu o mare slavă.

2. Templul

Muți israeliți credeau în mod greșit că templul lui Dumnezeu din Ierusalim e inviolabil.

Templul lui Dumnezeu din Ierusalim va fi distrus.

Profeții au făgăduit că în perioada de restabilire de după exil va fi reconstruit un templu slăvit.

3. Neamurile

În timpul exilului Israelului, neevreilor li se va da victoria asupra poporului lui Dumnezeu.

Poporul legământului ajunsese dușman al lui Dumnezeu din pricina păcatelor sale.

„Ziua Domnului“

- Iahve putea să-Și distrugă toți vrăjmașii într-o singură zi
- Judecata împotriva poporului lui Dumnezeu după ce acesta l-a devenit dușman
- O mare bătălie care va avea loc la readucerea poporului lui Dumnezeu în țară

La restabilirea ulterioară a exilului:

- Binecuvântările lui Dumnezeu se vor revărsa asupra Israelului.
- Aceste binecuvântări vor include altoirea a numeroși neevrei în adevărata credință.
- Poporul legământului lui Dumnezeu se va întinde și va acoperi tot pământul.

IV. Escatologia profetică târzie

Reacțiile poporului lui Dumnezeu au avut un efect extraordinar asupra modului în care aveau să se desfășoare „zilele din urmă“ sau „escaton.“

A. Așteptările lui Ieremia

A urmat modelul profeției biblice timpurii; Ieremia a prevestit că exilul va ține 70 de ani.

Această profeție a fost împlinită când primii evrei s-au întors în țară în 539 î.H., sub conducerea lui Zorobabel.

B. Înțelegerea lui Daniel

Celebra viziune a celor 70 de săptămâni de ani din Daniel, capitolul 9.

Israeliiți fuseseră exilați, dar încă nu se pocăiseră de păcatele lor.

Întrucât poporul refuzase să se pocăiască, Dumnezeu hotărâse să prelungească durata exilului de șapte ori.

C. Perspective finale

Ultimele etape ale profeției Vechiului Testament:

- în timpul perioadei de restabilire
- după ce un număr de israeliți erau eliberați din captivitate și se întorceau în Țara Făgăduinței

1. Nădejdiile inițiale (539-515 î.H.)

Mici grupuri de israeliți s-au întors în țară. Ei nădăjduiau să vadă o revărsare rapidă a marilor binecuvântări de la Dumnezeu.

Hagai și Zaharia s-au axat pe patru speranțe escatologice:

- restabilirea tronului David
- victoria asupra popoarelor neevreiești
- restabilirea templului
- înnoirea naturii

2. Nădejdi finale

Israelul nu se conforma decât exterior voii lui Dumnezeu.

- Foarte multe căsătorii mixte cu femei neevreice
- Rezultatul a fost o apostazie foarte răspândită
- Speranța în marile binecuvântări pentru Israel a fost aruncată în viitorul îndepărtat

Maleahi:

- S-a axat pe această speranță îndepărtată mai mult decât orice alt profet târziu
- I-a mustrat cu asprime pe cei care locuiau în Ierusalim
- I-a avertizat că în viitor va veni o zi de judecată și binecuvântare

V. Escatologia Noului Testament

Scriitorii Noului Testament:

- au înțeles desfășurarea escatologiei din Vechiul Testament
- au adăugat la această realitate lucrarea de slujire a lui Isus

A. Terminologia

1. Evanghelie

Scriitorii Noului Testament se referă de peste 100 de ori la mesajul creștin privitor la Cristos ca „evanghelie“ sau „veste bună.“

Termenul „evanghelie“ vine de la:

- profeții Vechiului Testament
- cuvântul ebraic *basar*, tradus adesea ca „veste bună“ sau „vești bune“

Isus a adus restabilirea din exil.

2. Împărăție

Epoca Noului Testament este epoca „împărăției“ —restabilirea poporului lui Dumnezeu și victoria sa asupra lumii

Isus a anunțat că restabilirea venise în El întrucât domnia lui Dumnezeu pe pământ era stabilită.

3. Zilele din urmă

Profeții Vechiului Testament au folosit termenul de „zile din urmă“ pentru a desemna perioada ulterioară exilului.

Scriitorii Noului Testament s-au referit la întreaga perioadă a Noului Testament ca:

- „escaton“ sau „zilele din urmă“
- apogeul așteptărilor profetice

B. Structura

1. Ioan Botezătorul

Ioan credea că Mesia va aduce împărăția dintr-o dată.

2. Isus

Isus Și-a petrecut mult timp explicând că:

- Escatonul nu venea așa cum se așteptau Ioan și alții.
- Dumnezeu hotărâse să aducă restabilirea încetul cu încetul.

Perspectiva Noului Testament asupra escatologiei, expusă de Isus și ucenicii Săi, este cunoscută drept „escatologia inaugurată.“

- inaugurarea împărăției: viața, moartea, învierea și înălțarea lui Cristos, Cincizecimea și lucrările de slujire ale apostolilor
- continuarea împărăției: timpul în care trăim azi, după prima venire a lui Cristos, dar înainte de a doua Sa venire
- desăvârșirea împărăției: când Se va întoarce Cristos, măsura deplină a restabilirii

C. Teme

1. Exilul

- inaugurarea: judecata împotriva poporului legământului

- continuarea:
 - exilul spiritual pentru evreii necreștini
 - disciplina bisericească și excomunicarea

- desăvârșirea: judecata veșnică de alungare de la binecuvântările noului cer și noului pământ

2. Restaurarea

- inaugurarea:
 - Isus este fiul regelui David.
 - Isus este templul.
 - Isus a demarat victoria pentru poporul Său, învingându-l pe Satan și puterea morții.
 - Isus a trimis Duhul Sfânt care e arvuna moștenirii noastre.
 - Isus a făcut nenumărate vindecări fizice în lucrarea Sa.

- **continuarea:**
 - Isus domnește ca rege peste lume.
 - Biserica e templul lui Dumnezeu.
 - Biserica are victorii și lupte spirituale împotriva răului.
 - Duhul Sfânt rămâne în continuare în biserică, ca arvuna moștenirii noastre depline.
 - Creștinii primesc frecvent vindecare fizică și alte acte speciale ale providenței.

- **desăvârșirea**
 - Domnia lui Isus se va extinde în toată lumea.
 - Dumnezeu va remodela toată noua creație într-un templu.
 - Va exista victorie totală asupra răului pentru poporul lui Dumnezeu.
 - Poporul lui Dumnezeu își va primi moștenirea deplină a noii creații.
 - Natura se va transforma într-un paradis, complet înnoită în slăvita mântuire.

VI. Rezumat

3. Care sunt similitudinile dintre escatologia profeților timpurii și escatologia lui Moise?

4. În ce fel au făcut profeții timpurii adăugiri la escatologia lui Moise?

5. Care a fost așteptarea lui Ieremia cu privire la durata exilului și cum a fost aceasta împlinită?

6. Ce descoperire profetică a avut Daniel în ceea ce privește exilul și restabilirea?

11. Cum se ocupă Noul Testament de tema restabilirii în cele trei etape a împărăției?

Întrebări aplicative

1. Cum se aplică binecuvântările și blestemele legământului credincioșilor de azi?
2. Cum ar putea afecta purtarea bisericii moderne felul în care va veni împărăția în viitor?
3. Ce s-ar fi putut întâmpla dacă poporul lui Dumnezeu din Vechiul Testament ar fi fost mai credincios în zilele anterioare exilului? În zilele exilului? În restabilirea de după exil?
4. Explicați de ce așteptarea lui Ioan Botezătorul privind împărăția lui Dumnezeu era uzuală în vremea lui.
5. Cum vă simțiți știind că Isus va împlini complet toate făgăduințele de restabilire din Vechiul Testament?
6. Cum ar trebui să afecteze înțelegerea faptului că trăim în timpul continuării împărăției lui Dumnezeu modul în care citesc creștinii moderni Scriptura și o aplică la propria viață?
7. Dacă îmbrățișăm imaginea escatologiei biblice predată în această lecție, cum ni s-ar putea schimba părerea despre Dumnezeu, despre noi înșine, despre necredincioși și despre creație?
8. Care e lucrul cel mai semnificativ pe care l-ați înțeles din acest studiu? De ce?